

Planprogram for temaplan næring 2024-2027

Vedtatt av formannskapet i sak 37/23 28.11.2023

SKAUN
KOMMUNE

Innholdsfortegnelse

1 Innledning	3
2 Mål og hensikt med planarbeidet.....	4
2.1 Mål og hensikt med temaplan næring	5
3 Internasjonale, nasjonale, regionale og lokale føringer og planer.....	6
4 Muligheter og utfordringer	7
5 Hvilke tematiske områder bør planen omhandle?	8
6 Innhenting av kunnskap og utredningsbehov	9
7 Organisering av planarbeidet.....	10
8 Medvirkning.....	12
9 Planprosess.....	13
9.1 Prosess- og framdriftsplan	13

1 Innledning

Gjeldende næringsplan for Skaun kommune ble vedtatt i 2008. Dette var en revidering av planen fra 2004, som var en sammenslått strategisk næringsplan og landbruksplan.

Det er gjennom [planstrategien for 2020-2023](#) uttalt at «det bør i forbindelse med kommuneplanarbeidet vurderes om det skal satses sterkere på lokal næringsutvikling. Ambisjonsnivå for næringsutvikling vil ha stor betydning for kommunens økonomi og arealforvaltning.».

Videre er det i [Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og arealdel](#) (fastsatt av kommunestyret 17.03.2022) stilt spørsmålet: «Skal Skaun kommune være en næringskommune og hvilken rolle skal Skaun ta?». [Kommuneplanens samfunnsdel 2023-2035](#) svarer delvis på dette spørsmålet gjennom flere delmål og strategier knyttet til næringsutvikling for å oppnå bolyst. Likevel har vi ingen handlingsdel som sier hvordan vi skal oppnå strategiene.

Kommunen har også gjennom samarbeid i Trondheimsregionen og Trøndelag sørvest forpliktet seg til å følge opp deres vedtatte planer. Kommuneadministrasjonen har gjennom innspill til kommuneplanens samfunnsdel, samtaler med lokalt næringsliv og innspill fra kommunens folkevalgte oppfattet at det må satses sterkere på lokal næringsutvikling.

Kommunen gjør allerede i dag mye tilrettelegging for næringslivet i Skaun. Det arbeides aktivt med utvikling av jord- og skogbruksnæringen, koble sammen småskalaprodusentene, vi tilrettelegger for næringsutvikling gjennom planarbeidet i kommunen og vi er involvert i kulturnæringene. I tillegg har vi gjennom et samarbeid med Næringsforeningen i Trondheimsregionen (NiT) en 50% stilling som daglig leder for NiT Skaun.

Selv om det allerede gjøres mye godt arbeid innenfor næringsutvikling, er det behov for å gjøre prioriteringer i næringsarbeidet for de kommende årene. Derfor foreslås det å utarbeide en temaplan næring.

Begrepet næring bør i denne sammenheng forstås vidt, slik at det omfatter både små og store virksomheter.

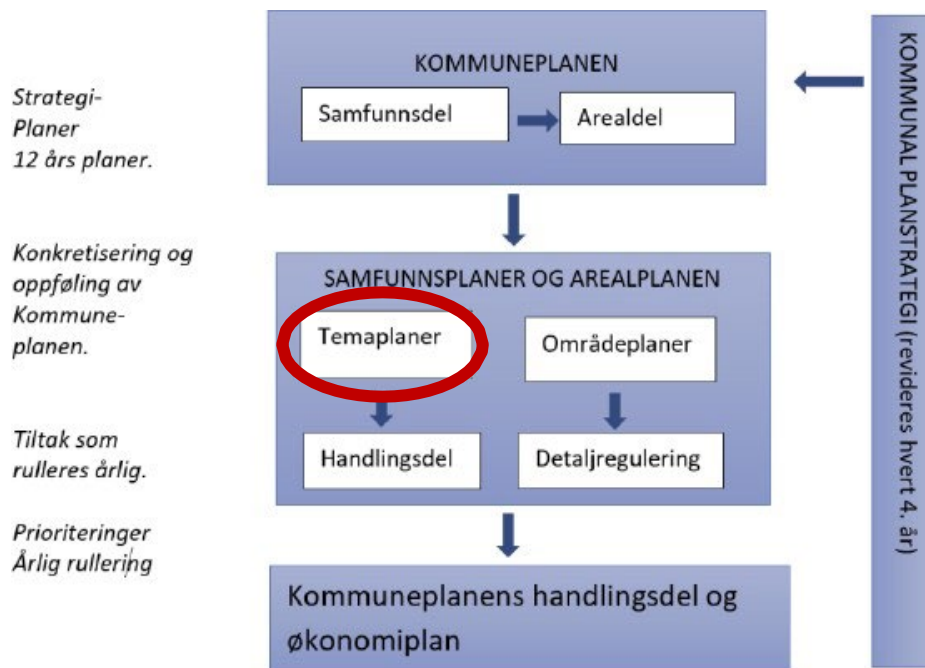
2 Mål og hensikt med planarbeidet

Kommunens plansystem er et verktøy for å

- følge opp kommunale, nasjonale og regionale mål, interesser og oppgaver,
- og følge opp vedtatte politiske mål nedfelt i planverket.

Gjennom planprogrammet redegjør vi for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere og opplegget for medvirkning. Det foreslås at forslag til planprogram sendes på høring og at planoppstart varsles.

Figuren viser det kommunale plansystemet i Skaun kommune, og hvordan planene henger sammen og følges opp. Næringsplanen vil være en temaplan. Tiltak som foreslås i handlingsdelen vil innarbeides som forslag i kommunens økonomiplan.

Kilde: Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og arealdel for perioden 2022-2034

2.1 Mål og hensikt med temaplan næring

Hovedmålet med planprosessen er å utarbeide en plan for næringsutvikling i Skaun kommune, som er godt forankret både hos kommunens næringsaktører, innbyggere, folkevalgte og administrasjonen. Planen skal være en overordnet plan for alle næringer i kommunen, og de ulike næringer bør vurderes omtalt i egne kapitler. Temaplanen skal ha en handlingsdel, som beskriver tiltak som bør settes i verk i Skaun for å oppnå ønsket næringsutvikling.

Formålet med en næringsplan er tredelt:

- Næringsplanen kan gi oss et styringsverktøy for kommunens næringsarbeid, som er godt forankret og gir en retning i hva kommunen bør prioritere og hvor kommunens innsats knyttet til næringsutvikling bør rettes.
- Samtidig skal næringsplanen med handlingsdel bidra til å oppnå kommunens overordna mål og strategier fastsatt i kommuneplanens samfunnsdel.
- Endelig skal næringsplanen bidra til at kommunen ivaretar vår forpliktelse gjennom Verdiskapingsstrategien i Trondheimsregionen og Strategisk næringsplan for Trøndelag sør-vest – Lakseregionen, med tilhørende handlingsplan.

3 Internasjonale, nasjonale, regionale og lokale føringer og planer

Det er flere føringer og planer som må legges til grunn ved utarbeidelse av temaplan næring, fra internasjonale til lokale. Disse føringer og planer skal danne grunnlaget for arbeidet med temaplan næring:

Internasjonalt

- [FNs bærekraftsmål](#)
Som grunnlag for alt vi gjør i kommunen, skal vi legge FNs bærekraftsmål til grunn. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmål 17 – samarbeid for å nå målene – er viktig for å få til en god prosess frem mot en ferdig, vedtatt temaplan næring.

Regionale planer

- [Verdiskapingsstrategien, regional strategi for verdiskaping i Trøndelag 2022-2025](#) – med tilhørende handlingsplan 2022-2023, og handlingsdel 2024-2025

Interkommunale planer

- [Verdiskapingsstrategien for Trondheimsregionen](#)
- [Strategisk næringsplan for Trøndelag sør-vest – Lakseregionen](#), med tilhørende handlingsplan
- [Strategi for næringsarealutvikling i Trondheimsregionen \(IKAP\)](#)

Lokale planer

- [Planstrategi 2020-2023](#)
- [Kommuneplanens samfunnsdel 2023-2035](#)
- [Kommuneplanens arealdel](#)
- [Kulturmiljøplan 2022-2032](#)
- [Sektorplan for kultur](#) (ny temaplan kultur er under arbeid, planlagt vedtatt juni 2024)
- Planstrategi for perioden 2024-2027 (utarbeides og vedtas i 2024)

4 Muligheter og utfordringer

I arbeidet med temaplan næring må vi forsøke å beskrive muligheter og utfordringer som er relevante for næringsutvikling i kommunen. Vi bør også kartlegge konkurransefortrinn og barrierer. Noen muligheter og utfordringer som bør beskrives kan være:

- Næringslivet i regionen påpeker at dagens arealsituasjon er en av de største hindrene for videre utvikling.
- Det er i flere fora og i politiske valgprogrammer påpekt at kommunen mangler næringskonsulent.
- Markedsfører vi oss som en bokommune? Er det en hindring for å skape god næringsutvikling? Det er beskrevet i planstrategien at innbyggerne bør finne sin arbeidsplass lokalt for å ivareta klima og miljø.
- Beliggenheten mellom Trondheim og Orkanger – hva betyr det for næringsutviklingen?
- Overnattingsmuligheter i kommunen.
- God tilgang til boligarealer - et konkurransefortrinn?
- Vi er en kommune med høy andel bosatte med høy utdanning.
- Entreprenørskap – samarbeid med Thams innovasjon.
- Vi har en rik kulturhistorie - hvordan utnytte dette fortrinnet ved utvikling av reiseliv og kulturbaserte næringer.
- Er det ønsket og behov for å etablere et kontorfellesskap for enkeltforetak med utviklingsmuligheter og synergier?

5 Hvilke tematiske områder bør planen omhandle?

Temaplan næring med handlingsdel bør omhandle tema som viser retning for kommunens folkevalgte og administrasjon i næringsarbeidet, men også hvilke ambisjoner næringslivet selv har for å utvikle et aktivt og attraktivt næringsliv i Skaun kommune.

- ❖ Tema som bør besvares er problemstillinger som løftes fram i kommuneplanens samfunnsdel sitt planprogram:
 - Hvordan skal Skaun utvikles som bokommune, næringskommune og kulturkommune?
 - Skal Skaun være en næringskommune og hvilken rolle skal Skaun ta?
 - Hvordan bruke kultur for å styrke Skaun som en attraktiv og aktiv bo- og næringskommune?
 - Hvordan styrke potensiale for det tradisjonelle landbruket, samtidig som en utvikler lønnsomme tilleggsnæringer?

- ❖ I tillegg bør planen svare på:
 - Næringslivets betydning for tettstedsutvikling (næringsaktivitet i sentrum av tettstedene og utvikling av flere lokale arbeidsplasser)
 - Omdømme og attraktivitet
 - Industri
 - Bærekraftig næringsutvikling (se samfunnsdelen)
 - Reiseliv
 - Blant annet næring knyttet til Pilegrimsleia og spesielt fram mot 1000-årsjubileet i 2030.
 - Overnattingsmuligheter i kommunen
 - Friluftsliv- og turistarrangement
 - Handel
 - Servicebasert virksomhet (fremme et bredere service- og tjenestetilbud)
 - Kontorsamarbeid – jobhub (stimulerer til bedriftsnettverk)
 - Landbruk (jord og skogbruk) (styrke arbeidet med rekruttering av nye produsenter i landbruket, ha en aktiv bruk av lokale naturressurser, som gir grunnlag for økt råstoffuttak, verdiskaping og tilgang på lokal mat)

- Tilleggsnæringer til landbruket, inkludert småskalaprodusenter, matproduksjon, foredling, salg.
- Kulturnæring
- Håndverk
- Kulturmiljøenes betydning i næringsutvikling
- Næringsarealer og næringsbygg, herunder lokalisering, ABC prinsippet om rett aktivitet på rett plass (utvikling av næringsareal sammen med næringslivet og utbyggere som skal gjøre det attraktivt å etablere, utvikle og drive næring i Skaun)
- Beredskapssamarbeid (Bruk av næringsaktører i beredskaps samarbeid. Oversikt over næringslivet i Skaun og hva de bistå med: utstyr, lokaler, kunnskap mm.)

6 Innhenting av kunnskap og utredningsbehov

Planprosessen vil avdekke om det er områder det er behov for utredning og kunnskapsinnhenting. De utredninger som er gjort innenfor næringsområdet de siste fem årene bør kartlegges og kunnskap innhentes.

7 Organisering av planarbeidet

Vurdering av sammensatt arbeidsgruppe for samskaping

FNs bærekraftsmål nr. 17, samarbeid for å nå bærekraftsmålene, legger opp til mer samarbeid enn gjeldende praksis. Gjennom dette målet er det økt fokus på medvirkning fra alle som er berørt av en plan, et arbeid mv. Ved vedtakelse av kommuneplanens samfunnsdel ble «sammen» tilføyd til visjonen vår, slik at visjonen nå er «*Aktiv og attraktiv – sammen*». Dette forplikter i planarbeidet, da vi sammen må skape planen. Kommunen har også i forbindelse med omstillingsprogrammet – *Sammen mot 2035 – med bærekraftige tjenester* – fått økt fokus på samskaping. Det vil si at vi sammen med våre innbyggere skal utvikle tjenester, planer mv.

I forbindelse med utarbeidelse av temaplan næring ønsker vi fra kommunedirektørens side en samskapende prosess. Dette kunne for eksempel vært løst med en arbeidsgruppe bestående av representanter fra næringslivet i Skaun, folkevalgte og administrasjonen, som sammen utarbeider en temaplan. Gjennom en slik samskapende prosess kunne vi oppnå aktiv deltakelse fra hele arbeidsgruppe, hvor vi får arbeidet frem en plan med felles forståelse for utfordringer, men samtidig også et større engasjement.

En slik sammensatt arbeidsgruppe kan by på utfordringer, både å få samlet gruppen, skape engasjement og holde fremdrift i planarbeidet. I tillegg antar vi at en slik samskapende prosess er mer tidkrevende enn å utarbeide planen administrativt. En sammensatt arbeidsgruppe kan også sette folkevalgte i en vanskelig situasjon når planen skal vedtas. Kommunedirektøren mener det er viktig å teste ut nye metoder for å utarbeide planer sammen med de som berøres av planen. Samtidig vurderes det at det på nåværende tidspunkt ikke er tilgjengelige ressurser til å teste ut denne samarbeidsformen. **Kommunedirektøren legger derfor opp til at utarbeidelse av planen skjer av administrasjonen, og at medvirkning fra næringslivet og folkevalgte skjer på «tradisjonell» måte gjennom innspillfasen i planoppstartsfasen og når planen er på høring.**

Tverrfaglig intern prosjektgruppe

Administrativt er det behov for å sette sammen en tverrfaglig arbeidsgruppe. Gruppen bør ha en leder og vil i fellesskap ha ansvar for arbeidet frem mot planen etter innspill i planoppstartsfasen og fra referansegruppen. Gruppen bør bestå av medarbeidere fra enhetene plan- og miljø, kultur, fritid og frivillighet, NAV og flyktningstjenesten.

Referansegruppe

Formannskapet er kommunens utvalg for næringssaker, jf. politiske reglement pkt. 5.2. Det foreslås derfor at formannskapet er referansegruppe for arbeidet med temaplan næring.

Styringsgruppe

Kommunedirektørens strategiske ledergruppe foreslås som styringsgruppe for arbeidet.

8 Medvirkning

- I innspillfasen eller ved planoppstart og ved høring av planforslag bør planprogrammet/utkast til temaplan legges frem for kommunens råd og utvalg, kulturrådet, næringsrådet, innbyggere, næringsliv, frivilligheten og evt. andre medvirkningsorganer for å få innspill og høringsuttalelser. Dette kan gjøres i form av en spørreundersøkelse med mulighet for fritekst hvor vi ber om svar på noen konkrete spørsmål. Alternativt, eller i tillegg kan vi åpne for å sende inn innspill og uttalelser på tradisjonelt vis.
- Avhengig av hvor planarbeidet står når Skaun-konferansen arrangeres, kan det legges opp til å innhente innspill til planen på denne konferansen, eller like etter i form av en workshop. Det vil være naturlig å si noe om planarbeidet og status på denne konferansen.
- Det kan også arrangeres åpne møter dersom det er behov for det.
- Planforslaget skal legges ut på høring før endelig plan kan vedtas.
- Planen skal vedtas av kommunestyret. For å sikre medvirkning bør planen innom alle utvalg og råd før behandling. Formannskapet er kommunens næringsråd og skal derfor behandle planen før kommunestyret.

9 Planprosess

Å arbeide fram en ny temaplan næring er en modningsprosess for både deltakerne i arbeidet og for alle som skal medvirke i prosessen. Fra man blir kjent med mandatet vil det pågå en prosess frem til endelig plan. Det betyr at det som beskrives i dette planprogrammet kan bli forandret gjennom prosessen, dersom man oppdager bedre måter å utføre arbeidet på, tema som bør inn eller ut av planen osv. Så selv om hovedmålet til slutt er å vedta en temaplan næring, vil arbeidet og prosessen frem til hovedmålet være et mål i seg selv og et utviklingsarbeid.

9.1 Prosess- og framdriftsplan

Framdriftsplan Næringsplan for Skaun kommune	2023					2024							
	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Varsle planoppstart	■												
Innhenting av innspill til planarbeidet	■	■	■										
Evaluere måloppnåelse i næringsplanen fra 2008		■	■	■									
Vurdering av planer og strategiers betydning for temaplan næring, samt prioritere og definere mål vi skal oppnå			■	■	■								
Undersøkelser og innhenting av kunnskap fra næringslivet (hva er vår portefølje, utviklingsarbeid)				■	■								
Medvirking				■	■	■							
Utforming av planforslag					■	■							
Utkast til plan legges fram for politisk behandling							■						
Planforslag sendes på begrenset høring								■	■	■			
Politisk behandling og vedtak.										■	■	■	